T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/437
KARAR NO : 2026/152
KARAR TR : 13/04/2026

ÖZET: Davacının permi hakkı ile getirdiği ancak hakkında müsadere kararı verilerek zilyetliğinden çıkan ve akıbeti bilinmeyen aracın, idari başvuruya rağmen sicilden terkin edilmemesi üzerine açılan tescilin iptali davasının, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : N. B. H.
Vekili : Av. M. M.
Davalı : Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Tescil Şubesi
Vekili : Av. İ. İ.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, adına kayıtlı görülen plakalı aracın, permi hakkı kullanımı sonrası 3. kişilere devredildiğini ancak, Gümrük Müdürlüğü operasyonları neticesinde Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesinin E.2003/179 sayılı dosyası ile müsadere altına alınmasına karar verildiğini, yaklaşık 20 yıldır zilyetliğinde bulunmayan ve akıbeti bilinmeyen bu araç sebebiyle halen vergi ve ceza tahakkuk ettiğini belirterek; aracın tescilinin sicilden terkini ile trafik kaydının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesi 10/12/2024 tarih ve E.2024/315, K.2024/600 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu ve 6100 sayılı HMK'nin 114/1-b ve 115. maddeleri gereğince yargı yolunun caiz olmadığı gerekçesiyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Dava, adına kayıtlı olan aracın ruhsatının tescilinin iptaline ilişkindir.*
>
> *Somut uyuşmazlıkta çözümlenmesi gereken sorun, davanın hangi yargı kolunda görüleceği üzerinde toplanmaktadır.*
>
> *Yargı yolu kavramı, bir hukuk sisteminde herhangi bir davanın o hukuk sistemine dahil yargı haklarından hangisinde bakılacağını ifade eder. Uyuşmazlığın hangi yargı kolunda bakılacağı hususu, davanın genel şartlarından olup, mahkemece resen dikkate alınması gerekir.*
>
> *Araç tescili ve ruhsatının iptali, mahiyeti itibariyle idari bir işlem olup, trafik kaydındaki tescilin iptali ile yeni kayıt ve tescile karar verilmesi sonucunu doğuracak mahiyettedir. İdarenin yaptığı veya yapması gereken işlerden kaynaklı davalara idareye karşı idari yargı yerinde dava açılması gereklidir.*
>
> *Şu durumda, yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda eldeki davanın görüm ve çözüm yeri idari yargı olduğu hüküm ve kanaatine varılarak aşağıdaki şekilde yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermek gerekmiştir."*

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 9. İdare Mahkemesi 28/05/2025 ve E.2025/752 sayılı kararı** ile, adli yargının görev alanına giren davada Mahkemelerinin görevli olmadığı sonucuna varılarak, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Dava dosyasının incelenmesinden, davacı tarafından, yurt dışında eğitim hayatını sürdürdüğü sırada Türkiye'ye getirdiği ve 3. kişilere devrettiği sonradan gümrük idaresi tarafından usulsüzlük nedeniyle el konulan ve Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin E:2003/179, K:2007/35 sayılı dosyasından müsadere kararı verilen, araç kendisinde olmadığı için müsadereye teslim edemediği Mercedes marka aracın vergi borçlarını halen kendisinin ödemesi, gelen trafik cezalarını kendisinin ödemesi ancak son beş senedir ise herhangi bir trafik cezası gelmemesi ve aracın hurda durumuna geldiği kanaati oluştuğundan ve aracın vergi borçlarını halen kendisinin ödemesi nedenleriyle aracın trafik tescilinin iptali ile terkinine karar verilmesi istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Olayda, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı ve aracın hurdaya ayrıldığının düşünüldüğünden bahisle araç tescilinin iptali ile aracın terkinine ilişkin davanın maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla aracın trafiğe tescili veya trafik tescilinin silinmesinden veya trafik tescilinin silinmemesinden kaynaklı davaların görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır."*

5. Ankara 9. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca Danıştay Başsavcısının ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yazılı düşünceleri istenilmiştir.

C. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

7. Danıştay Başsavcısı, uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu yönünde yazılı düşünce bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

> *"HUKUKÎ DEĞERLENDİRME: 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda hukukî sorumluluğa ilişkin düzenlemeler "Hukukî Sorumluluk ve Sigorta" başlıklı 8. kısımda 85 ve devamı maddelerinde yer almakta olup, sorumlu olarak motorlu araç işleteni ve araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibi belirlenmiştir. Buna göre, bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi hâlinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olacaklardır. Kanun'un 106. maddesinde, kamu kuruluşlarına ait araçların neden olduğu zararlara ilişkin sorumluluk da 85 ve devamı maddeleri gereğince*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

işletenin hukukî sorumluluğuna ilişkin hükümlere tâbi kılınmıştır. Özel hukuk ya da kamu hukuku kişisi olması fark etmeksizin Karayolları Trafik Kanunu gereğince sorumluluk, motorlu araç işleteni ve araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibi sıfatı ile sınırlı tutulmuştur. Dolayısıyla kanun koyucu, idarenin hizmet kusurunu kapsam dışında bırakmıştır.

2918 sayılı Kanunun 110. maddesinin başlığı daha önce "Yetkili mahkeme" iken, bu başlık 11/01/2011 tarihli ve 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile "Görevli ve Yetkili Mahkeme" olarak değiştirilmiştir. Maddenin taslak gerekçesinde; "…İdarî ve adlî yargı kolları arasındaki görev uyuşmazlıkları, trafik kazalarından kaynaklanan davaların görülmesinde sürekli bir belirsizliğe, gecikmelere ve hak kayıplarına yol açmaktadır. Teklif, sözü edilen belirsizlikleri, hukuk devletinin ve trafik/tehlike sorumluluğunun yapısal özelliği içinde gidermektedir. Zarar görenin kamu görevlisi olması, adlî yargı görevini etkilemez. Karayolları Trafik Kanunu, ne kamu araçları ve ne de o araçlar içinde bulunan zarar gören kamu görevlileri bakımından -doğru olarak- bir ayırım yapmamıştır. Yasanın amacı, karayolu trafiğinin ve araçların ürettikleri risklere dayalı hukukta yeknesak çözüm düzeni oluşturmaktır. Yargısal görev (usûl) de bu amacın dışında değildir. Bir başka yönüyle teklif, yargı sistemindeki "görevsizlik tartışmalarının yükünü" ortadan kaldırmakta ve hak arama özgürlüğü ile âdil yargılanma hakkını güçlendirmektedir. Görev kuralını üretme münhasır yetkisi, Anayasaya aykırı olmamak kaydı ile yasama organına aittir (Any.m.142)…" ibarelerine yer verilmiş, komisyonun değişiklik gerekçesinde ise değişikliğin amacı açık bir şekilde belirtilerek; "… Sonuç olarak, kamuya ait olan araçların sebebiyet verdiği trafik kazaları ile hemzemin geçitlerde meydana gelen tren-trafik kazaları Karayolları Trafik Kanununa bağlı kılınmış, bu uyuşmazlıklarda görevin adlî yargıda olduğu yönünde düzenleme yoluna gidilmiştir. Ayrıca Karayolları Trafik Kanununun sorumluluk hukuku yönünden benimsediği "işleten" terimi ile (m. 85) yine aynı Kanunda kamuya ait araçlar yönünden benimsenen "aidiyet" terimi (m.106) arasında sorumluluk bağı yönünden bir ayrıma gidilemeyeceği hususunun Kanun düzeyinde açıklığa kavuşturulması ve kamuya aidiyetin kategorik farklılığı (mülkiyet, sınırlı ayni hak, sözleşmeye dayalı kullanım vb.) işleten kavramıyla bağdaştığı sürece ayrı bir sonuç doğurmayacağı hususları göz önünde bulundurulmuş ve mülkiyetin yanında diğer tiplerin de kapsanması amacıyla Karayolları Trafik Kanununun değiştirilmesi öngörülen 110 uncu maddesinin birinci fıkrasında geçen "İşleteni" ibaresinden sonra gelmek üzere " veya sahibi" ibaresi eklenmiştir. Komisyon, bu tür kazalarda, zarar görenin kamu görevlisi olması hallerinde, farklı bir görev kuralı üretilmesinin özel hukukun sağladığı daha avantajlı duruma karşın, eşitlik ilkesine aykırı olacağı düşüncesiyle farklı bir düzenlemeye gitmemiştir…" ifadelerine yer verilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun, 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değiştirilen 110. maddesinin birinci fıkrasının Anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla açılan davada, Anayasa Mahkemesinin 26/12/2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararıyla "İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına, kamu ya da özel araç olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adlî yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askerî idarî yargı, idarî yargı veya adlî yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek, söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usûl belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adlî yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır." gerekçesiyle itiraz reddedilmiştir.

Öte yandan, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Ölüm veya vücut bütünlüğünün yitirilmesinden doğan zararların tazmini davalarında görev" başlıklı 3. maddesi, Anayasa Mahkemesinin 16/02/2012 tarih ve E:2011/35, K:2012/23 sayılı kararı ile "…Dava konusu kuralla, sadece kişinin vücut bütünlüğüne verilen maddî zararlar ile buna bağlı manevî zararların ve ölüm nedeniyle oluşan maddî ve manevî zararların tazmini konusu kapsama alınmakta ve bu tazminat davalarına bakma görevi asliye hukuk

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

mahkemelerine verilmektedir. Buna göre, aynı idarî eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararlar kapsama alınmadığından, sorumluluk sebebi aynı olsa da bu zararların tazmini davaları idarî yargıda görülmeye devam edecek, bu durumda, idarenin aynı yapı içinde aldığı kararın bir bölümünün idarî yargıda bir bölümünün adlî yargıda görülmesi yargılamanın bütünlüğünü bozacaktır. Ayrıca iki ayrı yargı kolunda görülen davalarda, idarenin sorumluluğu, bu sorumluluğun kapsamı, idarenin tazmin yükümlülüğü konularında farklı sonuçlara ulaşılabilecektir. Esasen idare hukukunda var olan hizmet kusuru ve kusursuz sorumluluk kavramları, kişilerin gördüğü zararların tazmininde kullanılan ve kişilerin idare karşısında korunma kapsamını genişleten kavramlardır. İdare hukukunda, idarenin hiçbir kusuru olmasa da sosyal risk, terör eylemleri, fedakârlığın denkleştirilmesi gibi kusursuz sorumluluğa ilişkin kavramlara dayanılarak kişilerin uğradığı zararların tazmin edilmesi mümkündür. Özel hukuk alanındaki kusursuz sorumluluk halleri ise belirli konular için düzenlenmiş olup sınırlıdır. İdarenin idare hukuku esaslarına dayanarak tesis ettiği tartışmasız bulunan eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararlara ilişkin davaların idarî yargı yerlerinde görülmesi gerektiği kuşkusuzdur. Bu nedenle, yukarıda belirtildiği gibi aynı idarî eylem, işlem veya sorumluluk sebebinden kaynaklanan zararların tazminine ilişkin davaların farklı yargı yerlerinde görülmesinde kamu yararı ve haklı neden olduğu söylenemez…" gerekçesiyle Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

110. maddede yapılan değişiklik ile "kamu araçlarının" verdiği zararlar nedeniyle işletenin sorumluluğuna ilişkin olarak 2918 sayılı Kanun'un amacına uygun biçimde adlî yargıda görüm ve çözüm esası benimsenmiş, bu çözümün adlî ve idarî yargı görev ayrımına ilişkin anayasal kurallarla da uyum içinde olduğu vurgulanmış, düzenlemede, taslak ve komisyon gerekçelerinde ve Anayasa Mahkemesi kararlarında, hizmet kusurundan kaynaklanan hukukî uyuşmazlıkların da bu kapsamda değerlendirileceğine yönelik herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

Kamu tüzel kişilerinin, kamu hizmetlerine ilişkin olmakla beraber özel hukuk kurallarına göre, özel hukuk tüzel kişisi gibi yaptığı eylem ve işlemler ise özel hukuk alanına ilişkin olduğundan, bunlar idarî eylem ve işlem olarak nitelendirilemezler. Kamu idare ve kurumlarının, egemenlik hakkının bir temsilcisi olarak yaptığı faaliyetlerinde veya ondan doğan eylemlerinde hizmet unsuru söz konusu olduğu hâlde, özel hukuk tüzel kişisi olarak yürütülen faaliyetler sırasında meydana gelen zararlardan ötürü ilgili kamu tüzel kişisinin sorumluluğunun özel hukuk hükümleri ve ilkeleri uyarınca belirlenmesi gerekir.

2918 sayılı Kanun'un, 6099 sayılı Kanun ile değişik "Görevli ve Yetkili Mahkeme" başlıklı 110. maddesinde "bu kanundan doğan sorumluluk davaları" ifadesiyle, 2918 sayılı Kanunda yer alan hukukî sorumluluğa ilişkin kuralların uygulanacağı davalarla sınırlı biçimde görevli yargı yerinin belirlendiği vurgulanmaktadır.

Karayolları Trafik Kanunu 13 kısımdan oluşan bir kanundur ve her kısımda farklı konular düzenlenmiştir. "Hukukî Sorumluluk ve Sigorta" başlığını taşıyan 8. kısım da 4 bölüme ayrılmış, l. bölümde işletenin hukukî sorumluluğu, 2. bölümde sigorta, 3. bölümde özel durumlar ve 4. bölümde ortak hükümler düzenlenmiştir. Sistematik açıdan bakıldığında, Kanun'un 110. maddesindeki göreve ilişkin düzenlemenin 8. kısımda düzenlenen işletenin sorumluluğuna ilişkin olması gerekir. Dolayısıyla "bu Kanundan doğan sorumluluk davaları" ifadesinden kastedilen, Kanun'un 8. kısmında 85 ve devamı maddelerinde düzenlenen sorumluluklara ilişkin davalar olup, bu davalarda adlî yargı görevli kılınmıştır. Kamu tüzel kişilerine ait araçların sebep olduğu zararlara ilişkin sorumluluğu düzenleyen 106. maddenin de özel durumları düzenleyen 3. bölümde yer alması, ardından gelen 4. bölümdeki 110. maddenin sadece böyle bir sorumluluğa (işletenin sorumluluğuna) ilişkin görev kuralını düzenlediğini göstermektedir.

2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanunu'nun 2. maddesinin (1-a) işaretli bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları idarî dava türleri arasında sayılmıştır.

İdari işlem; idarenin, hukuk âleminde değişiklik, yenilik doğuran irade açıklaması olup, bir tasarruf veya kararın idari işlem sayılabilmesi için, idari makamca verilmiş olması ve idarenin, idare hukuku alanında gördüğü idari faaliyete ilişkin olması gerekmektedir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

İdari makamların, idari faaliyetin görülmesi sırasında kullandıkları kamu gücü ise, söz konusu makamlara, bireyler ile girdikleri ilişkilerde, onların iradesinden bağımsız bir şekilde, hatta karşıt iradelerine rağmen, tek yanlı olarak hukuki sonuçlar ve etkiler yaratabilecek işlemler yapabilme yetki ve yeteneği tanıdığından, kamu gücünün kullanılmasından doğan uyuşmazlıkların idari yargı yerinde görülmesi gerektiği açıktır.

Başka bir ifadeyle, idare hukuku kuralları içinde kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla, kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade beyanıyla tesis edilen idari işlemler, idari eylemler ve idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar nedeniyle açılan davaların görüm ve çözümü, idari yargının görev alanında bulunmaktadır.

Olayda davacıya ait plakalı aracın trafik tescili, idarenin üstün kamu gücüne dayalı olarak tek yanlı tesis ettiği idari işlem mahiyetinde olduğundan, aracın trafik tescilinin Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtlarından 2918 sayılı Kanunun 19. ve 20. maddeleri uyarınca silinmesi isteminden doğan uyuşmazlık bir sorumluluk davası niteliğinde olmadığından, 2577 sayılı Kanunun 2. maddesinin (1-a) işaretli bendi uyarınca idarî işlemlerden dolayı kişisel menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında idarî yargı merciince çözümlenmesi gerekmektedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanunun 19. maddesi uyarınca uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idarî yargının görevli olduğu düşünülmektedir."

8. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu yönünde yazılı düşünce bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"Davacı N. B. H. vekili tarafından, maliki olduğu plakalı araca gümrük idaresi tarafından el konulması ve aracın müsaderesine karar verilmesi nedeniyle, aracın tescil kaydının iptal edilmesi istemiyle adli yargıda açılan davanın, Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 10.12.2024 tarihli ve 2024/315 Esas, 2024/600 Karar sayılı kesinleşen kararıyla, uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevine girdiği gerekçesiyle dava şartı yokluğundan usulden reddi üzerine, aynı istemle idari yargıda açılan davada Ankara 9. İdare Mahkemesi tarafından verilen 28.05.2025 tarihli ve 2025/752 E. sayılı kararla, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinde yer verilen açık düzenleme karşısında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi nedeniyle, görüş ve düşünce bildirilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı tarafından gönderilen 2025/437 E. sayılı dosya incelendi.

Bilindiği gibi, Anayasa'nın 125. maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu kurala bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" kenar başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Kamu kurumlarınca alınan idari kararların yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olup olmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinde "İdari dava türleri" arasında sayılan "İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları" kapsamında, idari yargı yerlerince yapılacağı açıktır.

Öte yandan, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde; "Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir." şeklinde, 2.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

maddesinde; " Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar. / Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa; /..../ Bu Kanun hükümleri uygulanır" şeklinde, 5. maddesinde; "İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır: / .... / f) Araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek. / ..." şeklinde, 20. maddesinde; "Tescil süreleri, satış ve devirler, noterlerin sorumluluğu ile ilgili esaslar şunlardır: / .... / b) Araçların giriş işlemlerini yapan gümrük idareleri bu durumu 15 gün içinde araç sahiplerinin beyan ettikleri tescil kuruluşuna bildirmekle yükümlüdürler. / c) Tescil belgesi, aracın başkasına satış veya devrine, hurdaya çıkarılmasına veya araçta, yönetmelikte belirtilen niteliklerin değişmesine kadar geçerli sayılır. /..." şeklinde, 22. maddesinin ikinci fıkrasında; "Birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan bütün araçların tescilleri, araca ait belgelerin düzenlenmesi, kişiselleştirilmesi, kişiselleştirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta aracılığı ile teslimi işlemleri Emniyet Genel Müdürlüğü veya bağlı trafik tescil kuruluşlarınca yapılır. Emniyet Genel Müdürlüğü; ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas teşkil edecek işlemleri elektronik ortamda bilgi paylaşımı yoluyla yapmak üzere, elektronik ortamda oluşturduğu bir ay süre ile geçerli tescile ilişkin geçici belgeyi basmak ve araç sahibine vermek üzere kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerini yetkilendirebilir. Yetkilendirilen bu gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri, yapacakları işlemleri aralarında düzenleyecekleri protokol çerçevesinde başka gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine de yaptırabilirler. Araca ait kişiselleştirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta yoluyla teslimi, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen kamu kurum veya kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerine de yaptırılabilir. Bu işlemlerin yapılmasına dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir." şeklinde, 110. maddesinde; "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. /..." şeklinde düzenleme mevcuttur.

Diğer taraftan, 2918 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılmış olan Karayolları Trafik Yönetmeliği'nde; araçların tescil mecburiyeti, tescile yetkili kuruluşlar, tescil için müracaat etme ve bildirme mecburiyeti ile süreleri, tescil işlemleri, yeni kayıt, tescil belgesi ve geçerliliği, motorlu araç trafik belgesi ve geçerliliği, satış ve devirler, satış veya devir işlemi yapılan araçların tescil işlemleri, çalınan araçlar hakkında yapılacak işlemler ve çalman, kaybedilen, kullanılamaz hale gelen, bilgileri değişen belge ve plakalar ile ilgili hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Dava, davacının maliki olduğu plakalı araca gümrük idaresi tarafından el konulması ve aracın müsaderesine karar verilmesi nedeniyle, aracın tescil kaydının iptal edilmesi istemiyle açılmıştır.

Yukarıda paylaşılan mevzuat hükümlerine göre, araçların trafiğe tescil edilmesi ve sicillerinin tutulması, Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olarak kurulan Trafik Hizmetleri Başkanlığı bünyesindeki Trafik Tescil Şube veya Bürolarının görevi ve yetkisinde olup, bu şube ve büroların, kanunla kendilerine verilen görevleri yerine getirirken yaptıkları işlemlerin "İdari işlem'" niteliğinde olduğu kuşkusuzdur.

Tescil işlemleri, yetki ve usulde paralellik ilkesi gereği de terkin işlemlerini tesis etme ve düzenleme yetki ve görevi, 2918 sayılı Kanun'un 20. ve devamı maddelerinde Emniyet Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Bu duruma göre, davalı idareye dava konusu aracın tescil kaydının iptali istemi ile yapılan müracaatın reddi üzerine aracın davacı adına görülen kaydının trafik sicilinden terkini istemi ile açılan davanın temelinde, davalı idarenin terkin istemini yerine getirmemesinin bulunduğu, davacının amacının davalı idarece aracın tescilden terkini yönünde işlem tesis edilmesini sağlamak olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın çözümünde 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi kapsamında idari yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Somut olayda uyuşmazlık "Sorumluluk davası" niteliğinde olmadığından, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin uygulanma olanağı bulunmamaktadır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 08.04.2025 tarihli ve 2025/47 E., 2025/268 K. sayılı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

kararında da benzer hususlar vurgulanmıştır.

Bu nedenle, Ankara 9. İdare Mahkemesinin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekmektedir.

Gereği takdirlerinize sunulur."

III. İLGİLİ HUKUK

9. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

10. 2918 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

11. 2918 sayılı Kanun'un "*İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(Başlığı ile Birlikte Değişik: 6/12/2019-7196/39 md.)

İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücüleri ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve karayolunu kullanan diğer kişilerin kurallara uyup uymadığını, trafik düzenlemelerinin ve çeşitli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadığını denetlemek.

b) Duran ve akan trafiği düzenlemek ve yönetmek.

c) El koyduğu trafik kazalarında trafik kaza tespit tutanağı düzenlemek.

d) Trafik suçu işleyenler hakkında tutanak düzenlemek, gerekli işlemleri yapmak ve takip etmek.

e) Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sağlayacak tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak ve yakınlarına haber vermek.

f) Araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek.

g) Sürücülerin belgelerini vermek.

h) Ülke çapında taşıtların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ilişkin teknik ve hukuki değişiklikleri işlemek, işlettirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve değerlendirmek.

i) Trafik kazalarının oluş nedenleri ile ilgili tüm unsurları kapsayan istatistik verileri ve bilgilerini toplamak, değerlendirmek, sonuçlarına göre gereken önlemlerin alınmasını sağlamak ve ilgili kuruluşlara teklifte bulunmak.

j) Hasar tazminatı ödemelerini hızlandırmak amacıyla sigorta şirketlerince istenecek gerekli bilgi ve belgeleri vermek.

k) Ayrıca bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak.

Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek değişiklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukuki değişiklikler ile haciz, rehin, ihtiyati tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı şerhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine işlenmesi ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

kaldırılması işlemleri, bu değişiklik veya şerhlere karar veren yargı ve icra birimleri ile kamu kurum veya kuruluşları tarafından elektronik sistemle yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil işlemlerine esas teşkil edecek bilgiler, İçişleri Bakanlığı tarafından ilgili kamu kurum veya kuruluşlarından elektronik sistemle temin edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak paylaşılabilir. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

Bu maddedeki görev, yetki ve sorumluluklara ait diğer esaslar ile trafik kuruluşlarının, çalışma şekil ve şartları, görevlendirilecek personelin nitelikleri, seçimi, çalışma usulleri, görev, yetki ve sorumluluklarına ait esaslar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir."

12. 2918 sayılı Kanun'un *"Araçların satış, devir ve tescili ile bu işlemlerle ilgili yetki ve sorumluluk"* başlıklı 20. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

" (Değişik: 18/1/1985 - KHK 245/7 md.; Değiştirilerek kabul: 28/3/1985-3176/7 md.)

Tescil süreleri, satış ve devirler, noterlerin sorumluluğu ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Araç sahipleri,

1. (Değişik: 13/2/2011-6111/55 md.) Tescili zorunlu ve ilk tescili yapılacak olan araçların satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde tescili için; bunların hurda durumuna gelmesi hâlinde ise bir ay içinde tescilin silinmesi için ilgili trafik tescil kuruluşuna veya Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine başvurmak,

2. (Değişik: 2/4/1998 - 4358/3 md.) Tescilin yapılması veya silinmesi için vergi kimlik numarası ile yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeleri sağlamak,

Zorundadırlar.

(Ek cümle:12/2/2026-7574/2 md.) 22 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında yetkilendirilen kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerinin satışını yaptığı ve ilk tescili elektronik ortamda gerçekleştirilecek araçlar için bu bentteki üç aylık süre uygulanmadan satış işlemi sonrasında üç iş günü içerisinde tescil işlemi gerçekleştirilir.

b) Araçların giriş işlemlerini yapan gümrük idareleri bu durumu 15 gün içinde araç sahiplerinin beyan ettikleri tescil kuruluşuna bildirmekle yükümlüdürler.

c) Tescil belgesi, aracın başkasına satış veya devrine, hurdaya çıkarılmasına veya araçta, yönetmelikte belirtilen niteliklerin değişmesine kadar geçerli sayılır.

d) (Değişik: 24/12/2009-5942/1 md.) Tescil edilmiş araçların her çeşit satış ve devirleri, satış ve devri yapılacak araçtan dolayı motorlu taşıtlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası ve trafik idari para cezası borcu bulunmadığının tespit edilmesi ve taşıt üzerinde satış ve/veya devri kısıtlayıcı herhangi bir tedbir veya kayıt bulunmaması halinde, araç sahibi adına düzenlenmiş tescil belgesi veya trafik tescil kayıtları esas alınarak noterler tarafından yapılır. Noterler tarafından yapılmayan her çeşit satış ve devirler geçersizdir.

Satış ve devir işlemi, siciline işlenmek üzere üç işgünü içerisinde ilgili trafik tescil kuruluşu ile vergi dairesine bildirilir. Bu bildirimle birlikte alıcı adına trafik tescil işlemi gerçekleşmiş sayılır. Satış ve devir tarihi itibariyle, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu hükümleri uyarınca eski malikin vergi mükellefiyeti sona erer, yeni malikin vergi mükellefiyeti başlar.

Yapılan satış ve devir işlemi üzerine noterler tarafından yeni malik adına bir ay süreyle geçerli tescile ilişkin geçici belge düzenlenir.

197 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde yer alan sorumluluk hükümleri saklı kalmak kaydıyla, anılan maddede ve bu bentte yer alan isteme ve bildirmeleri elektronik ortamda yaptırmaya ve bu konuda yükümlülük getirmeye, elektronik bildirmelere ilişkin usul ve esasları belirlemeye Gelir İdaresi Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü yetkili olup, bu kurumlar satış, devir ve tescile ilişkin işlemlerin gerçekleştirilmesi için gerekli elektronik veri akışını sağlarlar. Satış ve devir işlemlerini yapanlar, bu işlemler sırasında edindikleri bilgileri ifşa ettikleri takdirde Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesi uyarınca

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

cezalandırılırlar.

Satış ve devir işlemlerinin bildiriminden itibaren bir aylık süre içerisinde ilgili trafik tescil kuruluşu veya Emniyet Genel Müdürlüğünün uygun gördüğü kamu kurum veya kuruluşları tarafından yeni malik adına tescil belgesi düzenlenerek elden veya posta aracılığıyla teslim edilir. Tescil belgesinin bir ay içerisinde teslim edilememesi halinde yeni malike sorumluluk yüklenemez. .

..

Haciz, müsadere, zapt, buluntu, trafikten men gibi nedenlerle; icra müdürlükleri, vergi dairesi müdürlükleri, milli emlak müdürlükleri ile diğer yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından satışı yapılan araçların satış tutanağının bir örneği aracın kayıtlı olduğu trafik tescil kuruluşlarına üç işgünü içerisinde gönderilir. Aracı satın alanlar gerekli bilgi ve belgeleri sağlayarak ilgili trafik tescil kuruluşundan bir ay içerisinde adlarına tescil belgesi almak zorundadırlar. Alıcıların tescil belgesi almak için süresinde başvurmamaları halinde bu araçları alıcıları adına re'sen kayıt ve tescil ettirmeye Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye İçişleri ve Maliye Bakanlıkları yetkilidir..

.."

13. 2918 sayılı Kanun'un "*Belge ve plaka vermeye yetkili kuruluşlar"* başlıklı 22. maddesinde; Yönetmelikte gösterilen esaslara göre, birinci fıkrada bentler halinde sayılan istisnalar haricinde kalan araçlara ilişkin tescile yönelik işlemlerin Emniyet Genel Müdürlüğü veya bağlı trafik tescil kuruluşlarınca yapılacağı, Emniyet Genel Müdürlüğünün ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas teşkil edecek işlemleri elektronik ortamda bilgi paylaşımı yoluyla yapacağı düzenlenmiştir.

14. 2918 sayılı Kanun'un "G*örevli ve Yetkili Mahkeme"* başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

" (Değişik: 11/1/2011-6099/14 md.)

İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır."

15. 2918 sayılı Kanun'a dayanılarak 18/07/1997 tarih ve 23053 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin, davanın açıldığı tarihte yürürlükte olan ancak 04/11/2025 tarih ve 33067 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 4. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 28. maddesinde "*Araçların Tescil Mecburiyeti"*; 29. maddesinde "*Tescile Yetkili Kuruluşlar, Tescil İçin Müracaat Etme ve Bildirme Mecburiyeti ile Süreleri"*; 31. maddesinde "*Yeni Kayıt"*; 32. maddesinde "*Tescil Belgesi ve Geçerliliği"*; 33. maddesinde *"Motorlu araç trafik belgesi ve geçerliliği"; "Tescile Dair Diğer İşlemler"* üst başlığı altındaki 36. maddesinde "*Satış ve Devirler";* 37. maddesinde "*Satış veya devir işlemi yapılan araçların tescil işlemleri"*; 43. maddesinde *"Çalınan araçlar hakkında yapılacak işlemler"*; 44. maddesinde "*Çalınan, kaybedilen, kullanılamaz hale gelen, bilgileri değişen belge ve plakalar"* ile, başlığı ile birlikte değiştirilen "*Araç ve Sürücülere İlişkin Verilerin Paylaşımı*" başlıklı 30. maddesinde ilgili hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

16. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

17. 2577 sayılı Kanun'un *"İdari makamların sükutu"* başlıklı 10. maddesi şöyledir:

"1. İlgililer, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabilirler.

2. (Değişik: 10/6/1994-4001/5 md.) Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer otuz günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler. Otuz günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı, isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemez. Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren dört ayı geçemez. Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, otuz günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açabilirler.

3. (Mülga: 10/6/1994-4001/5 md.)"

18. 2577 sayılı Kanun'un *"Üst makamlara başvurma"* başlıklı 11. maddesi şöyledir:

"1. İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur.

2. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır.[8]

3. İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır.

4. (Mülga: 10/6/1994-4001/6 md.)"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Mahmut BALLI, Bilal ÇALIŞKAN ve Yüksel NAVDAR'ın katılımlarıyla yapılan 13/04/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Dava, davacının permi hakkı ile getirdiği ancak hakkında müsadere kararı verilerek zilyetliğinden çıkan ve akıbeti bilinmeyen plakalı aracın trafik tescil kaydının iptaline ve sicilden terkinine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

22. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, araçların trafiğe tescil edilmesi ve sicillerinin tutulması, Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olarak kurulan Trafik Hizmetleri Başkanlığı bünyesindeki Trafik Tescil Şube veya Bürolarının görevi ve yetkisinde olup, bu şube ve büroların, kanunla kendilerine verilen görevleri yerine getirirken yaptıkları işlemlerin "idari işlem" niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

23. Tescil işlemleri, yetki ve usulde paralellik ilkesi gereği de terkin işlemlerini tesis etme ve düzenleme yetki ve görevi, 2918 sayılı Kanun'un 20 ve devamı maddelerinde Emniyet Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Bu duruma göre, aracın davacı adına görülen kaydının trafik sicilinden terkini istemi ile açılan davanın temelinde, davalı idarenin terkin isteminin reddine ilişkin kararının bulunması gerektiği, davacının amacının davalı idarece aracın tescilden terkini yönünde işlem tesis edilmesini sağlamak olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın çözümünde 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi kapsamında idari yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

24. Somut olayda; davacı, permi hakkı ile ülkeye soktuğu plakalı aracının üçüncü kişilere devredilmesi sonrasında Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesinin E.2003/179 sayılı kararı ile müsadere edildiğini, aracın yaklaşık 20 yıldır zilyetliğinde olmadığını belirterek trafik sicilinden silinmesini talep etmiştir. Uyuşmazlığın konusu, davacının üzerine kayıtlı aracın tescil kaydının düzeltilmesi olup, söz konusu işlem Motorlu Taşıtlar Siciline ilişkin tescil yetkisi kapsamında idarenin görev alanına girdiğinden, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

25. Her ne kadar Uyuşmazlık Mahkemesinin önüne gelen ve trafik tescil işlemlerine dayalı olarak açılan tazminat/sorumluluk davalarında Mahkememizce 2918 sayılı Kanun'un 5, 20, 22. maddeleri ve 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasına yönelik Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 29, 30 ve 31. maddeleri gereğince inceleme ve değerlendirme yapılması gereken uyuşmazlıkların; 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi gereğince adli yargı yerinde görülmesi yönünde kararlar verildiği, söz konusu kararlara konu olaylarda davacıların davalı idarenin sorumluluğundan kaynaklanan zararlarının tazminini talep ettikleri ve bu nedenle olayların 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinde belirtildiği şekilde Kanun'un uygulanmasından doğan sorumluluk davası kapsamında değerlendirildiği açık ise de ; eldeki davada davacının davalı idareden belirli bir işlemin yapılması istemiyle 2577 sayılı Kanun kapsamında bir talepte bulunduğu görüldüğünden, Mahkememizin diğer kararları ile iş bu dava dosyasının aynı mahiyette olmadığı ve kararlar arasında bir çelişki bulunmadığının belirtilmesinde fayda görülmektedir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin

26. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 9. İdare Mahkemesinin 28/05/2025 tarih ve E.2025/752 sayılı başvurusunun reddine karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 9. İdare Mahkemesinin 28/05/2025 tarih ve E.2025/752 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

13/04/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ ile KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Mahmut	Bilal	Yüksel
BALLI	ÇALIŞKAN	NAVDAR

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden YmFqo16 - JhUwyfZ - YxRfX1Z - I3tR8E= ile erişebilirsin